

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaș, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Vlădica săracilor

La o sută de ani dela nașterea marelui Arhiepiscop Mihail Pavel, care a trăit sărăcește, cu lapte și cu mămăligă, ca să poată sătura și înălța pe cei săraci și obișduiți.

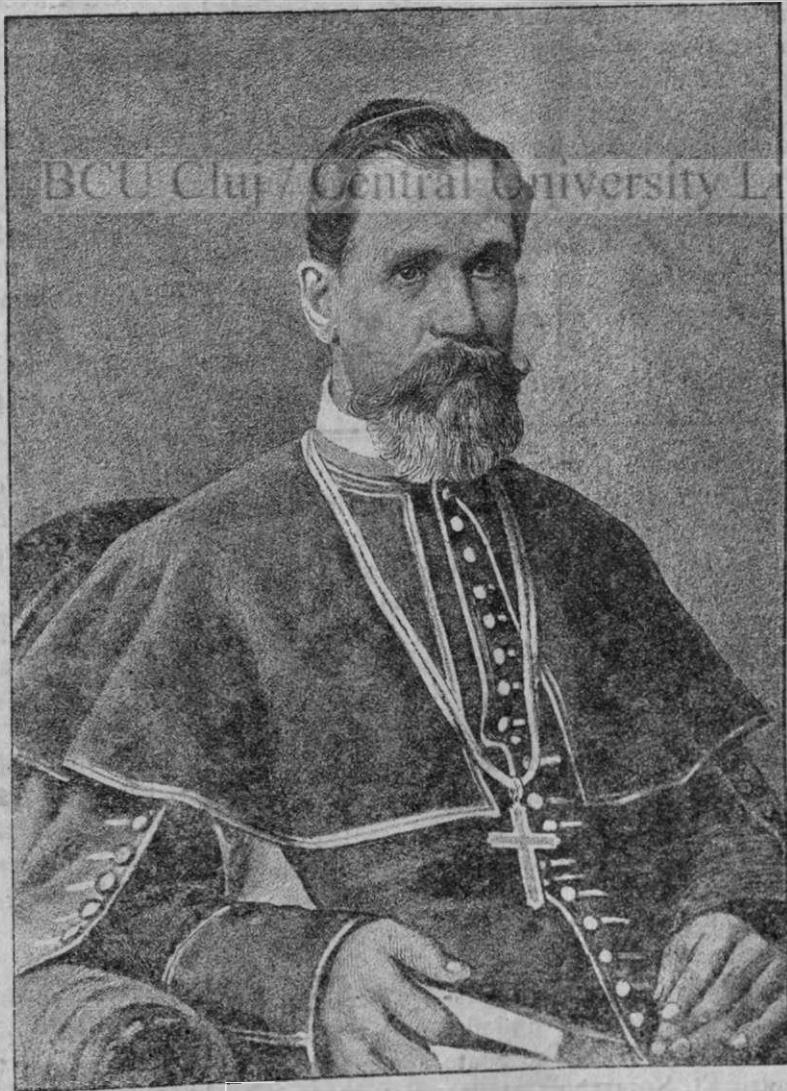
În comuna Recea de lângă Baia Mare, s'a prăznuit de curând pomenirea marelui Arhiepiscop Mihail Pavel, fiul acelei comune, căruia i-se poate zice cu drept cuvânt: *vlădica săracilor*. Toate ținuturile de Miazănoapte ale Ardealului românesc, au fost de față, prin preoții, cărturarii și trimișii lor, la această pioasă pomenire. Însă mult mai mulți decât cărturarii și trimișii oficiali, au fost de față la praznicul dela Recea oamenii din popor și din sărăcime. Nesfârșite mulțimi de țărani se învâluiau sub lucirea blândă a soarelui de toamnă, în jurul bisericii românești, care primia în zidul său o marmură de veșnică pomenire pentru milostivul părinte al sărăcimii.

Cu adevărat părinte al sărăcimii a fost Vlădica Pavel, căruia Maramureșenii, Sătmărenii, Sălăgenii și Crișenii, i-au făcut o atât de măreață sărbătoare în ziua de 2 Octombrie, la Recea.

Născut el însuși dintr-o familie săracă, la 6 Septembrie 1827, Mihail Pavel a trăit toată viața sărac, și ca preot, și ca vicar, și ca episcop la Gherla și la Oradea mare, unde și-a câștigat numele nemuritor. Cu sărăcia și cu lipsurile era deprins încă din cea mai fragedă tinerețe. Ca școlar prin Sătmăr și Cașovia a trebuit odată, chiar la niște Paști, să se hrănească cu foile de macriș de pe câmp, căci biata lădiță de hrană școlărească era goală și pustie. De aceea, încă de pe-atunci, viața

sa s'a îndrumat spre înțelegerea celor flămânzi și lipsiți.

Mai târziu, când cuviosia, blândeța și darurile minții sale i-au hărăzit haina de purpură și aurita cărjă vlădicească,

când la Oradea mare stăpânia cea mai mare moșie pe care a putut să-o aibă vreodată român în țara ungurească sau ardelenescă, Mihail Pavel a rămas tot ceea ce fusese și la Recea, satul său de naștere, și la Apșa, ori la Slatina, umilit și sărac *popă românesc*, care nu trăia pentru sine ci numai pentru alții. I-ar fi dat mâna să doarmă numai în mătăsuri și'n pufuri moi, să se hrănească numai cu paște și fripturi pe ales, dar Vlă-

dica Pavel a rămas toată viața sa la strămoșasca și alduita hrană a sărăcimii: *mămăliga cu lapte!* Iar în aceeași vreme, sute de copilași orfani și școlari silitori, se hrăneau, din dărnicia vlădicului, cu întăritoarea supă de carne și cu prăjituri.

Mai spre sfârșitul vieții sale, când bunătatea și dragostea sa pentru binele de obște, se vestiseră chiar și la Curtea din Viena, împăratul îi dăde titlul de sfetnic al său, cu care umbla agrăirea de „Escelență“, lucru foarte mare și rar pentru un valah, fie chiar și vlădică.

A doua zi după ce sosiseră decretul împărătesc despre răsunătoarea numire, un curtean al vlădicului, îl salută dimineața, cu multă plecăciune, în felul următor: „Bună dimineața Escelență! Cum v'ați odihnit astă noapte?“ — Nu prea bine fiule! — îi răspunse vlădica cu vechea sa blândețe. — „N'o fi fost bună mămăliga aseară? Ori laptele nu era proaspăt?“

— „Ba nu fiule — zimbi episcopul; — mămăliga și laptele de-aseară s'or fi certat astă noapte cu titlul de „Escelență“, cu care m'a îmbrăcat ieri Înălțimea Sa Impăratul“.

În afară de acestea icoane ale traiului, pe care îl ducea bogatul episcop al Orăzii dintre anii 1879—1902, Vlădica Pavel avea inima sa pururea deschisă pentru durerile și năcașurile poporului și ale sărăcimii. De câte ori nu s'a întâmplat, în călătoriile sale între Oradea și Maramureș, că bătrânul și venerabilul arhiepiscop, coboria din trăsură și stătea ceasuri întregi de vorbă cu muncitorii câmpului. La 72 de ani, într'o zi de Mai, la Slatina, a luat coasa din mâna unui creștin și a purtat-o prin iarba cu pricepere și cu dragoste, răsturnând brazde, ca în anii de tinerețe, la Recea!

Cu o asemenea viață nu-i mirare că a lăsat pe urma sa atâtea clădiri de școli la Beiuș, internate, case pentru profesori și fundații de milioane, precum și biserici clădite sau înfrumusețate de dânsul. Cu dreptate i-s'a săpat pe mormânt, când Domnul îl chemă într'ale sale la 1 Iunie 1902: „Aici așteaptă învierea

mortilor Mihail Pavel... *regeneratorul și al doilea fondator al tuturor intituțiunilor culturale* (din dieceza de Oradea Mare), *cel mai mare binefăcător al diecezei Sale*. Mai mult însă decât toate acestea, Vlădica Pavel a lăsat să-pate cu slove de aur în inima poporului românesc din Sătmar, Bihor și Maramurăș indușoștoarele cuvinte și atât derecunoscătoare: „*Vlădica săracilor*”.

Slavă și cinste pomenirii lui, în veci de veci!

Inștiințare dela foaie.

Tuturor aceloră dintre cetitorii gazetei noastre, cari sunt în restanță cu plata abonamentului, am început să le trimitem prin poștă, la nume, arătări despre sumele cu cari ne sunt datori, fie pe anul 1927, fie pe anii de mai înainte.

La fiecare provocare am alăturat și mandate postale, pentru trimiterea banilor.

Rugăm deci, cu toată căldura, pe toți restanțierii, să binevoiască a ne trimite, cât mai neîntârziat, banii cu cari ne sunt datori, că se apropie sfârșitul anului și trebuie să plătim și noi datoriile foii. Ne zac afară, la cetitori, peste o sută de mii de lei, iar tipografia și lucrătorii nu mai pot aștepta.

Pe cei cari, nici după provocările la nume, nu-și vor plăti restanțele, vom fi siliți a-i șterge din listele de adrese și, cu toată durerea, îi vom da în seama avocatului nostru, să ne scoată el banii pe cale judecătorească. Un lucru ca acesta noi nu dorim, dar, de silă, ne vom căuta dreptul nostru și pe această cale.

Redacția și Administrația.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Foița „UNIRII POPORULUI”

Muirea păcătoasă.

„Și era aproape praznicul jidovesc, înplântarea corturilor” (Ioan c. 7 v. 2). Il îndemnau pe Isus ucenicii și neamurile, ca din Galileia să meargă în Ierusalim, la praznic, să facă și acolo minuni, ca să creadă toți în El. „Vremea mea încă n'a venit”, le răspunde. Și îi trimite pe ei și pe ucenici.

„Iară la înjumătățirea praznicului s'a suit și Isus” (Ioan c. 7 v. 14). Intrat-a în biserică, încât se mirau toți de vorbele Lui. Intr'un colț al bisericii din Ierusalim stau doi jidovi și ascultă învățătura Lui. Abia iese Isus din biserică, ies și ei. Unul era mai tânăr, altul mai în vrâstă.

Tânărul: (încă sub puterea vorbelor auzite) Mai vorbește cineva, ca acesta?

Bătrânul: Lasă! Vorbește frumos, dar ne strică legea. Cu vorbe bune, cu vorbe blânde, nu vezi cum înșeală poporul? Se ia după el, ca o turmă de oi. Dar trebuie să facem ceva. Merg la mai marii poporului, la farisei și cărturari... Trebuie să facem ceva să-l prindem sau în faptă sau în vorbă... Una mă mir: Cum știe acesta carte și nu a învățat...

Tânărul: Ne-a spus-o el: „A mea învățatură nu este a mea, ci a celuiia ce m'a trimis”.

Apostolul Duminicii.

Duminea XIV. după Rusalii. — II. Cor. 1, 21-24. —

Dau, dupăcum am anunțat în numărul trecut, apostolul al XIV după Rusalii, cu toate că Duminea în 16 Octomvrie ar fi să se cetească apostolul sf. Părinți ai sinodului VII ecumenic, pe care însă l-am tălmăcit în Nr. 28 din 10 Iulie. Cauza este, că apostolul Duminicii XIV după Rusalii, deși nu se cetește anul acesta, se va ceti în alți ani, și e bine ca cetitorii noștri să-l cunoască, ori să-l pună deoparte pentru anii viitorii.

De altfel, pentruca să poată avea credincioșii noștri toți apostolii la un loc, la rugarea mai multor cetitori, retipăresc din „Unirea Poporului” toți apostolii într'o broșură care va apărea ca numărul 7 al bibliotecii „Cărțile Bunului Creștin”, la începutul anului 1928. Tot așa voi face și cu tălcurile evangheliilor, publicate anul trecut în „Unirea Poporului”, intrucât vor dori-o aceasta mai mulți cetitori.

Fraților, celce ne întărește pe noi împreună cu voi întru Isus, și celce ne-a uns pe noi, Dumnezeu este, carele ne-a și pecetluit pe noi și a dat arvuna Spiritului întru inimile noastre.

Dumnezeu este acela, zice apostolul, celce ne întărește pe noi împreună cu voi întru Isus. Toată tăria binevestitorilor adevărați ai evangheliei, precum și a celor ce îi ascultă, atârnă dela Dumnezeu, care singur e în stare să-i facă statornici pe oamenii cei altfel atât de schimbăcioși. Dacă nu le-ar da Dumnezeu ajutorul său acesta, poate că apostolii s'ar clătina în vestirea evangheliei, iară credincioșii n'ar păzi cu tăria convenită învățătura primită.

Și tot Dumnezeu este celce ne-a uns pe noi apostolii. Ne-a uns, adecă ne-a împărtășit cu sfântul său Spirit, și astfel

ne-am făcut și noi așazicând alți Hristoși sau unși, și destoinici spre a continua lucrarea începută de însuși Hristos, spre a vesti fără greșală învățătura lui.

Acelaș Dumnezeu este mai departe, carele ne-a și pecetluit pe noi și a dat arvuna Spiritului întru inimile noastre. Dupăcum o scrisoare numai atunci este sigură că este dela minister, judecătoria ori prefectură, dacă aflăm pe ea pecetea oficiilor acestora, tot asemenea și pe noi numai așa ne pot cunoaște oamenii că suntem de Dumnezeu trimiși, dacă purtăm pecetea Spiritului Sfânt întru inimile noastre. Și precum la incheierea unui târg se dă și arvună, tot așa a așezat Dumnezeu arvuna Spiritului Sfânt și întru inimile noastre.

Așadară noi apostolii nu suntem niște simpli vestitori ai evangheliei, cari noi înșine, de capul nostru am pornit, ca bunăoră apostolii cei mincinoși, ci suntem trimiși de Dumnezeu, care ne și întărește, atât pe noi cât și pe voi, și ne-a uns cu untdelemnul darului, și ne-a pecetluit și ni-a mai dat și arvuna Spiritului Sfânt.

Și eu chem mărturie pe Dumnezeu asupra sufletului meu, că pentrucă vă cruț pe voi nu am venit până acum în Corint; nu că doară am fi stăpâni peste credința voastră, căci suntem împreună lucrători bucuriei voastre, pentrucă voi stați în credință.

Sf. Pavel și-a făcut planul să meargă la Corint. Dară într'aceea atât de mult s'au stricat Corinteni, încât sf. Pavel nu mai putea merge la ei decât numai ca judecător și pedepsitor aspru. Lucrul acesta însă nu-i venea la socoteală, și de aceea și-a amânat călătoria. Și pentruca Corinteni să-l creadă, se și joară, zicând: și eu chem mărturie pe Dumnezeu asupra sufletului meu, adecă: piardă-mă sau pedepsească-mă Dumnezeu dacă nu spun adevărul. El nu se mai socotește de aici înainte ca stăpân, ci numai ca ajutor al

Bătrânul: E bine, dar totuși...

Tânărul: El spunea: „Cel ce grăiește dela sine, mărirea sa o caută; iar cel ce caută mărirea celui ce l-a trimis pe el, acesta adevărat este și nedreptate nu este întru el” (Ioan c. 7 v. 18).

Bătrânul: Bine..! Dar strică legea lui Moise...

Tânărul: Legea lui Moise..? Dar n'ai auzit cum zicea: „Au nu Moise v'a dat vouă legea și nimeni dintre voi nu face legea..?” (Ioan c. 7 v. 19).

Bătrânul: Așa a zis..? Lasă, că voi vorbi cu mai marii poporului și tocmai cu legea lui Moise il vom prinde. Vorbește de ea, și face totdeauna împotriva ei.

Tânărul: Dar de ce nu-l prindeți acum..? Iată de față grăiește și nimica nu-i ziceți Lui..!

Bătrânul: Nu se poate acum. Poporul e pentru El. Noi trebuie să dovedim, că vorbește în contra legii, că alta zice și alta face. Atunci va vedea și poporul și el îi va cere moartea.

Tânărul: Ce? Voiți să-l ucideți..!

Bătrânul: Trebuie să moară..!

Tânărul: Va fi greu..!

Bătrânul: Lasă pe noi... În 2 zile va fi dat în judecată. Și poporul va cere, ca să fie ucis..! Rămâi cu bine! Eu merg la sinedriu, să ne stătuim. Trebuie să facem ceva.

„Iară Isus ieșind s'a dus în muntele

maslinilor” (Ioan c. 8 v. 1). Acolo departe de oameni, departe de sgomotul neîncetat al cetății, se putea ruga în liniște. Petrecuțătoată noaptea acolo în rugăciune.

„Dumineața iarăși a venit în biserică și tot poporul a venit la el, și șesând îi învăța” (Ioan c. 8 v. 2).

Înainte bisericii se întâlnesc iarăși tânărul și bătrânul. Tânărul se grăbia să intre în biserică, ca să asculte învățăturile Lui, dar bătrânul îl oprește.

Bătrânul: Nu te grăbi așa tare. Ai încă vreme.

Tânărul: Dar El e de mult în biserică, și așa de cu drag ascult cuvintele Lui..!

Bătrânul: Nu le vei asculta mult. Azi se va da de gol. Vei vedea și tu, că e în potriva legii lui Moise, deși a zis, că nimeni dintre noi nu face legea.

Tânărul: Voi vedea. Lasă-mă să intru..!

Bătrânul: Ai întârziat. Iată, că iese din biserică.

Tânărul: Ce obosit se vede..! Am auzit, că toată noaptea a stat în Muntele Maslinilor

Bătrânul: Fleacuri..!

Isus vine și obosit se așează înaintea bisericii pe o laviță. Multime mare iese după El și ar voi să mai audă ceva din cuvintele vieții de veci. Văzându-l însă ostenit unii se

Corintenilor. Corinteni adevărați nu mai au lipsă de învățăturile cele mai de seamă ale credinței, căci acelea Corinteni le-au primit deja și le cunosc, ci de un ajutor în întărirea și păstrarea credinței, dar mai cu seamă la făptuirea lucrurilor bune. Așadară sf. Pavel socotea, atunci când și-a făcut planul să meargă la Corint, că, mergând acolo, le va putea fi de ajutor întru propășirea lor în bine, și astfel numai bucurie va seceră pe urma călătoriei sale acesteia. Dar s'a convins în urmă că aceasta este cu neputință, și că el, mergând la Corint, numai năcaz și întristare ar avea. De aceea le scrie mai departe zicând:

Și am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai viu cu întristare la voi.

În prima sa epistolă către Corinteni ne spune adevărat: »Și eu am fost la voi întru slăbiciune, și în frică, și în cutremur». A doua oră n'a mai voit s'o pătească aceasta, de aceea și-a amânat călătoria.

Căci de voi face eu întristare, cine este carele să mă îmbucure, fără numai cel întristat de mine?

Dacă ași fi venit la voi și v'ași fi întristat, certându-vă, de unde aș fi primit dela voi mângâiere? Că pe mine numai credincioșii aceia mă pot îmbucura, cari nu suferă de boale sufletești, ori cari s'au vindecat de ele.

Și am scris vouă aceasta, ca venind să nu mai am întristare dela aceia, dela cari mi-se cădea să am bucurie, având nădejdea în voi toți, că bucuria mea a voastră a tuturor este.

Ca să nu aibă neplăceri cu Corinteni, sf. Pavel nu merge în persoană la ei, ci le trimite mai bucuros o carte, care să vindece relele dintre ei, și astfel, mergând mai târziu la ei, să aibă bucurie în ei, bucurie care va fi și a lor. Că doară copiii cei buni se bucură împreună cu părinții.

Căci din multă întristare și din năcazul inimii v'am scris vouă cu

multe lacrimi, nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea, carea o am din destul spre voi.

Când le-a scris lor epistola în care îi ceartă, a scris-o cu multe lacrimi, nu ca să-i supere, ci ca din aceea să vadă dragostea cea mare pe care li-o poartă.

* * *

Din apostolul de astăzi se vede iarăși marea dragoste a sfântului Pavel către fiii săi sufletești. Corinteni adevărați l-au supărat mult pe părintele lor, întâi pentru că s'au desbinat în mai multe partide, a doua oră că unul dintre ei a trăit în fărâdelegi cu soția tatălui său, a treia oră că unii dintre ei au luat parte la jertfele și praznicele păgânești, alții au început să tăgăduiască învierea morților. Sfântul Pavel, decât să vină la ei și să-i certe pentru multele și marile lor fărâdelegi, mai bucuros le scrie o carte, în care le arată greșelile, ca ei să se poată îndrepta, și numai după aceea se hotărăște să meargă la ei, când, îndreptați fiind, se va putea bucura de îndreptarea și propășirea lor în bine și nu întrista pentru marile fărâdelegi săvârșite.

Cartea aceasta nu poate fi deci plăcută, precum nu este plăcută nici o scrisoare în care dorești să îndrepti pe cineva, de aceea o și scrie cu lacrimile dragostei, și încă de așa, ca Corinteni să înțeleagă și să simțească dragostea cea mare pe care o are părintele lor către ei.

Sfântul Pavel lucră aici ca un părinte bun. Și părintele își ceartă copiii, când aceia nu se poartă bine, dar nici când nu-i ceartă din ură sau din pizmă, ci din cea mai curată dragoste. Tot așa fac și preoții și învățătorii, ba chiar și însuși Dumnezeu.

Așadară când Dumnezeu, preoții, învățătorii, sau părinții noștri ne ceartă, să nu ne întristăm, și cu atât mai puțin să ne mâniem pe ei, că nu o fac din răutate, și cu atât mai puțin din ură, ci să le fim

mulțamitori și să cunoaștem dragostea lor pe care o au din destul spre noi.

Doctorul când taie buba, ne doare, plângem, ne svârcolim, poate îl chiar lovim peste mână, dar noi bine știm că o face spre binele nostru, și îndatăce a sfârșit cu tăierea ne liniștim. Așa să facem și când ne sfădesc mai marii noștri, să le primim dojana cu drag, căci de dragul și spre binele nostru ni-o dau.

IULIU MAIOR.

DE PRIN SATE.

Din Țara Oltului.

Mănăstire ortodoxă, într'un sat unit.

Comuna Bucium din județul Făgărașului este parohie curățunită din părinți de părinți, precum curat unite sunt și comunele din apropiere. Din vechi timpuri, încă de când era Vlădică la Blaj preacuviosul și vestitul Grigorie Maior, Românii din comuna Bucium au trăit în credința lor, fără să fie turburați sau hărbătuiți de nimenea. Se nășteau, se botezau în legea apucată din părinții, trăiau în pace, înțărindu-și sufletele, la vremuri de restriște, în mângâierile slujbelor românești din biserică bătrână de piatră și, când le sosia ceasul, închideau ochii și erau îngropați în cântările de jelanie ale aceleiaș legi. Pentru această lege a lor, nu aveau nici înfruntare, nici obidă.

Acum, în zilele acestea de fericită împlinire a străbunelor dorinți naționale, se aude, că în acest Bucium unit, din țara Făgărașului, este în plan să se ridice o nouă biserică pe lângă cea veche, unde slujește Părintele Damaschin Ghircioaș, care și-a câștigat darul în Mănăstirea Sfintei Troițe dela Blaj. Locul pentru această nouă biserică, se zice că s'ar fi și ales, în livada unde era în timpuri de mult trecute o mănăstire bătrână, care s'a dărâmat în crâncenele lupte religioase din timpul lui Sofronie al Sârbilor. Biserica plănuită va fi

departează. Puțini stau împrejur. Între ei tânărul și bătrânul.

Bătrânul: (incet către tânăr) Acuma îl vom prinde. Vom vedea ce va zice. Privește colo... Vin cărturarii și fariseii cu o muiere păcătoasă. Acum trebuie să se declare, dar oricum va vorbi, este prins.

Tânărul: Nu te înțeleg..!

Bătrânul: Muierea aceea a fost prinsă în preacurvie. Știi, că legea lui Moise spune, că trebuie ucisă cu pietri?

Tânărul: Și pentru ce o aduc aici?

Bătrânul: Pentru că voiesc să-l prindă pe el în vorbă.

Tânărul: Cum?

Bătrânul: Știi tu bine..! El a zis, că de 70 de ori 7 să iertăm celor ce cad în păcate. Legea lui Moise zice, să fie ucisă cu pietri. Acum să vedem, ce va zice? În tot cazul va fi dat de gol. Dacă zice, să o iertăm, se vede, că e în contra legii lui Moise, și va fi viednic de judecată, iară dacă va zice, să o ucidem cu pietri, atunci și poporul va vedea, că una zice și alta face și îl va părăsi, ca pe un mininos...

Tânărul: Nu se poate! L-am auzit vorbind... Cuvintele vieții de veci ies din gura Lui. Înzădar vă împotriviți. Mă tem, că pe voi va da de gol.

Bătrânul: Nu se poate acum! Acuma îl prindem și în vorbă și în faptă.

Tânărul: Numai să nu vă pară rău mai la urmă..!

O gloată de oameni vin, împingând de spate pe muierea prinsă în preacurvie. Vin cu bucurie, ca la o comedie, să vadă cum se va ucide cu pietrii. Vin și cărturarii și fariseii. Vin, ca să-l prindă pe el în vorbă și în faptă. Se așează cu toții înaintea lui. Aruncă muierea păcătoasă la picioarele lui și cel mai bătrân dintre farisei îi zice:

„Învățătorule, aceasta muiere a fost prinsă acum în preacurvie, iară Moise în lege ne-a poruncit, ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietri. Dară tu ce zici?...“ (Ioan c. 8. v. 4. 5.) Așteptau cu toții răspuns din gura lui. Cărturarii și fariseii râdeau în sine, socotind, că acuma l-au prins. Ori ce va răspunde, toate vor fi contra Lui. Muierea păcătoasă, aruncată la pământ, își aștepta sentința.

Blandul Isus cu căutătură dojenitoare privește la cărturari și farisei, și milos și iertător la muierea păcătoasă. Nu răspunde nimic, ci se pleacă și scrie ceva cu degetul pe pământ, în nisipul ce era acolo. Se miră toți, că nu răspunde. El, care totdeauna era gata a răspunde la toată întrebarea. El care de câte ori avea ocaziune, înfrunța și batjocoria pe cărturari și pe farisei.

Mirat se apropie fariseul, care vorbește, ca să vadă semnele, ce le face Isus. Îngrozit le vede. Își pune capul în piept și, fără o vorbă, se departă.

Din mulțime se aud voci, cari strigă:

„Ce să facem cu ea?... Spune Învățătorule!“

Cu privire fulgerătoare se ridică Isus și în un ton aspru, ce nu avea datina să-l folosească, le spune:

— „Cel ce este fără de păcat între voi, acela să arunce întâiu cu piatră asupra ei!“ — și iarăși plecându-se scria pe pământ. (Ioan c. 8. v. 7. 8).

Încemeniți până la suflet stăteau cu toții. Nici unul dintre ei nu putea zice, că el e fără păcat. Dar nici ocaziunea aceasta binevenită n'ar scăpa-o. Mirați de depărtarea atât de grabnică a fariseului bătrân, se apropie fariseii și cărturarii, să vadă semnele ce le făcea Isus. Care cum se apropie, pășește înapoi îngrozit și fără a zice o vorbă se departă rușinat. Se indeasă și poporul, să vadă. Dar și ei, unul câte unul, se departă. — Iar Isus tot făcea semne în nisip.

Se miră bătrânul. Cum fariseii și cărturarii, gloata aceasta, care cu așa îndrăzneală și bucurie a venit să-l prindă pe el, acuma, ca niște câni bătuiți, cari își trag coada între picioare, se departă, fără a zice o vorbă.

Se apropie și el să vadă, că de ce s'au îngrozit și rușinat ceilalți? Dar abia se apropie și ca încemenit stă, privind cu ochii înholbați la semnele de pe pământ. Deodată se întoarce și grăbit voiește să plece.

și ea o mănăstire, cu chilii și cu rosturi călugărești.

Când s'a svonit întâi despre nouă mănăstire, s'a crezut că ea nu poate să fie decât unită, cum unită este legea poporului credincios din comună și din împrejurimi. Însă Părintele Ghircoiaș din Bucium, nu știe nimic despre o nouă biserică în parohia sa. Nu știe nici Sfinția Sa Vicarul Brumboiu dela Făgăraș, mâna dreaptă a Înalt Preasfințitului dela Blaj.

Am aflat însă de curând, că noua biserică dela Bucium nu va fi unită, cum sunt locuitorii comunei și ai împrejurimilor, ci ortodoxă, și se pregătește cu binecuvântarea Preasf. Sale Grigorie Comșa al Aradului și a Înalt Preasf. Nicolae al Sibiului. Se zice, că ar fi un comitet mare la București, care adună bani și face mișcare pentru mănăstirea cea nouă dela Bucium. Ba s'au mișcat și autoritățile publice ale țării, luându-se în proiect un drum între Făgăraș, Bucium și Mănăstire. În vară, prin luna Iulie, a și fost o serbare acolo, în locul unde ar fi plănuită biserica cea nouă, căreia i-se zice de pe-acum „Mănăstirea Intregirii Neamului“.

Orice bun român se bucură când aude de porniri mari și frumoase, cari sunt spre întărirea creștinătății, a neamului și a păcii dintre frații. Auzind însă, că la Bucium, într'o parohie curat unită și între comune cari sunt de aceeași lege, se plănuește o nouă biserică, ne întrebăm:

— Oare nu s'ar fi căzut, ca pentru noul lăcaș dumnezeesc dela *Buciumul unit*, să se fi cerut binecuvântarea Înalt Preasfințitului Sale *Mitropolitului Vasile* dela Blaj, ai căruia sunt credincioșii viitoarei biserici? Nu este biserica unită, o *biserică națională*, ca și cea ortodoxă? Și nu este Înalt Preasfințitul dela Blaj, tot așa de român și de *făgărășan* ca și Preasfințitul Grigorie al Aradului? Și oare „Intregirea Neamului“, pentru care au luptat cărturarii Blajului,

Tânărul: (sare la el și îl prinde de braț.) Unde pleci?.. Ce te-a îngrozit? Spune-mi!..

Bătrânul: Lasă-mă!.. Aci nu pot sta!.. Cu acesta nu ne putem lupta. Are putere mare!..

Tânărul: Ce ai văzut?..

Bătrânul: O minune! Ca și într'o oglindă vedeam de o parte, păcatele mele!.. Am păcătuit și eu, dar nu cugetam să fie așa de multe!.. Erau mai multe decât a muierei acesteia. Mie rușine, și mi-e groază!.. Mai mult nu mă lupt în contra lui, căci are putere dumnezească! — Și bătrânul cu pași grăbiți părăsește locul.

Tânărul nu știe ce să facă. S'ar depărta și el, dar ceva îl reține, ca să vadă sfârșitul. Retras într'un colț așteaptă.

„Și ridicându-se Isus, și nevăzând pe nimeni, numai pe muieră, a zis ei:

— Muieră, unde sunt părășii tăi? Nimeni nu te-a osândit?

Iară ea a zis:

— Nimeni Doamne!

Și a zis ei Isus:

— Nici eu nu te osândesc: *dute, și de acum să nu mai păcătuiești.* (Ioan c. 8. v. 10. 11).

Se întoarce către tânăr:

— Tânărule!.. Vino și o desleagă și o lasă să meargă.

Tânărul: Doamne! Păcătoș sunt și eu!..

Isus: Recunoașterea păcatului e începutul întoarcerii. Lapădă păcatul și vino după mine! Desleagă-o.

Tânărul se supune și până desleagă muieră păcătoasă, blând îi zice Domnul:

— *Nu osândi, ca să nu fii osândit!*

PETRU HERTEGH, preot.

ca Inochentie Micu, Șincăi, Petru Major, Bărbuțiu, Balint, Vlăduțiu, Bunea, Moldovanu și sutele de preoți și cărturari cari s'au irosit în temnițele unghurești, la 1916 și mai înainte, — *această fericită întregire n'ar trebui să aibă și o biserică de lege unită*, în care trăiesc și se închină lui Dumnezeu milioane de Români? Ce mângâielor ar fi pentru credincioșii bisericii naționale române unite, dacă ar vedea, că această Țară scumpă, pentru care au luptat și ei, *totdeauna în frunte*, fie cu peana, fie cu cuvântul, fie cu arma, le dă și lor un semn de prețuire, un lăcaș de închinare, în care să se pomenească în veci de veci fericita „Intregire a Neamului!“

Ori doară noua mănăstire dela Bucium, dintre uniți, vrea să învie iarăși luptele religioase de sfășietoare amintire, din timpul lui Sofronie Popovici dela Cioara?

Foarte trist și dureros ar fi un lucru ca acesta! Și numai să ne gândim la dânsul, ne este aproape cu nepotință.

I. Făgărășan.

Șederile înainte..!

Jalnice lucruri se întâmplă uneori în biserici de prin sate: muierile se iau de cap și se clăciuesc pentru locurile de ședere înainte!

Cu multă durere sufletească luăm peana în mână, să scriem despre un lucru ca acesta! S'ar părea, că nici nu poate să se întâmple așa ceva, în vreo biserică de creștini. N'am crede nici noi, dacă n'am vedea scrisă, negru pe alb, o asemenea întâmplare.

Comuna cu bătaia dintre mueri în biserică, n'o numim, căci ni-e silă și rușine. Dar s'a întâmplat aievea și treaba a ajuns chiar și până la judecătoria lumestă, ca să împace ei pe muerile fudule și arțăgoase.

Inchipuți-vă, creștini buni din toată țara, pe Maria lui Borlan din satul cutare și pe Dochia lui Bratu, tot deacolo. Borlan e om cu stare și conțiliu comunal, fruntaș de mâna întâi, cum se zice. Și după bărbat se ține și lelea Marie. De când i-a ajuns „omu“ la masă cu primarele și cu domnu' sicitar, de pun la cale viitorul comunei, s'a smuls dintre cumetrele de mai înainte și „dumneaci“, Borlăneasa! De unde până mai ieri-alaltăieri purta poalele nelăute câte trei-patru săptămâni, acum nu mai iasă în lume, decât chitită și împopotonată, ca o boeroaică. Și de s'o întâmplă să-i dea binețe Sinefta lui Păvăluc din capu' satului, ea abia își despătură buzele coardeșe, să răspundă scurt și peste umăr:

— Bună vremea!

— Da 'ncotro cumătră? Ia mai stai o leacă, să schimbăm o vorbă două, cum făceam an-vară.

— N'am vreme. Mă duc la cântărire, să-mi aduc omu, că ne-o chiecat niște dipotați! Așa Maria lui Borlan.

Dochia lui Bratu, de care pomemim mai la început, e nevastă tină. Abia de vre-un an și jumătate e la bărbat. S'a măritat fată săracă și a luat-o Bratu Dumitroaii pentru că-i frumoasă și cătăneată, și la vorbă și la făptură. Dumitroaie bătrâna a fost muieră din oameni. Moșneagu dumisale a fost crâșnic la biserică, vre-o 30 de ani și mai bine. Strana ei în biserică venia chiar lângă perețele altarului, aproape de masa icoanei.

Până a trăit Dumitroaie, ea și-a ținut strana cu cinste și cu omenie. Nimeni n'a îndrăznit s'o smintească deacolo, nici chiar primăreasa cea nouă.

Pe Dumitroaie a iertat-o însă Dumnezeu prin cășlegi și ea s'a mutat în progadie, pe veci, iar strana în biserică i-a rămas goală.

În Dumineca cea dintâi după îngropăciune, n'a îndrăznit nimenea să-i cuprindă scaunul. Însă în Dumineca a doua, ce s'a gândit Maria lui Borlan?

— Stai soro, că dintre consilierese eu sunt cea mai bătrână. Și primăreasa are strană, de partea aialantă; mie mi-se cade strana Dumitroaii!

Zis și făcut. S'a așezat ca o grofoaie în strana goală și se uita cu măreție la cumetrele rămase în picioare, lângă ușă. Sinefta lui Păvăluc păza sub cor fonia cu care se lasă morții în groapă..

Când s'a întâmplat această schimbare în tinda muierilor, Dochia lui Bratu nu era la biserică, fiind dusă la niște nemotenii. Da' Sinefta cât a dat cu ochii de ea Lunia, i-a și stătit în cale:

— Vai, Dochio, draga mătușii, n'ai fost acasă Duminecă, să vezi cum se selifosia Borlăneasa în strana soacră-ta!

Atâta i-a trebuit Dochiei.

În Dumineca următoare nici nu se urcase bine clopotarul în turn, să traga de utrenie și Dochia lui Bratu era de mult în locul soacră-sii. Colo pe la vâhod, iaca și Borlăneasa, cu chindeul ca zăpada în coșite, și cu motoșca de calapăr în năframuță..

Face ea închinăciuni după rânduială și atâ la strana ei proaspătă. Colo Dochia lui Bratu, sârântoaca de ieri-alaltăieri.

Borlăneșii i-s'a făcut vânăț înainte ochilor și a zis odată:

— Hm! — de s'a întors și cantorul cu ochii de pe Oftoic, spre tinda muierilor. Apoi Borlăneasa iarăși, încet:

— Feri tu, sârântoaco, că-i locu' meu!

Dochia n'a zis nimic, dar și-a proptit bine picioarele în podeaua străinii și s'a obiit ca o prăjină.

— Fă loc, dacă-ți spui, târfo, că te reped până după ușă.

Dochia fierbia, dar nu se mișca din locul soacră-sa.

Atunci pe Borlăneasa o pune păcatele să se așeze în strană, dinaintea Dochiei, și o îmboldi în coastă, cu cotul.

Cum s'a mai întâmplat nu se știe limpede. Ci, peste o clipă, Borlăneasa și cu Dochia se trăgeau de plete ca la bătutul cânepii și strigau și se văietau, minune mare. Clăciuală și lolot, ca la ușa cortului. Au trebuit să sară bărbatii, ba și diecii, să le descațe și să-le pună în uliță. Părintele Vasile a trebuit să intrerupă sfânta slujbă și s'o urmeze numai peste o jumătate de ceas, după ce se potolise turburarea. Că se făcuse târg adevărat între cumetre, despărțindu-se în două tabere, care cu Borlăneasa care cu Dochia...

Iar preotul, săracu', omul lui Dumnezeu și popă bun, lacrima în altar, de așa păgânătate în chiar lăcașul Domnului. De unde să și aducă aminte, că la atâta poate ajunge fudulia muierescă!

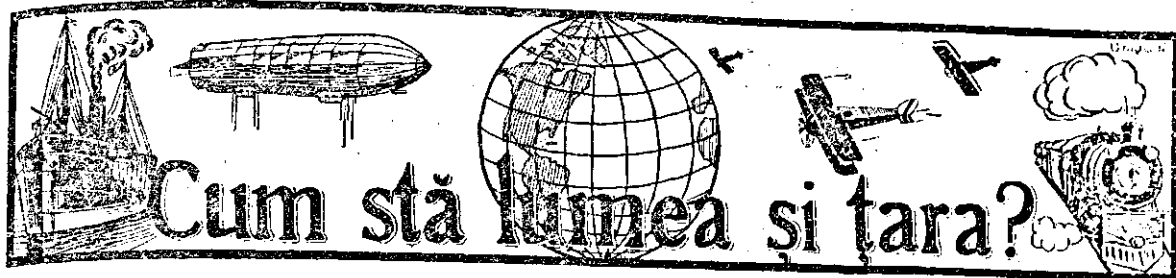
De când cu întâmplarea aceasta încoace, oamenii satului nu mai pot de rușine și se roagă lui Dumnezeu, seara și dimineața:

— Nu lăsa Doamne să se mai întâmple nicăiri, rușine ca a noastră!

Am însemnat la foaie această întâmplare, că doar o da Dumnezeu să se infioare toate inimile fudule, să nu se mai întâmple așa ceva niciodată, nici în biserici creștinești, nici chiar în pagodele păgâne.

Sandu Popil.

„UNIREA POPORULUI“
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Gazetarii latini in țara noastră.

Vineri, în săptămâna trecută, s'a deschis la București congresul, s'au marele sfat, al gazetarilor din toate țările de neam latin, ale lumii. S'au întâlnit astfel la noi, în România, gazetari din Belgia, Spania, Franța, Portugalia, Elveția, Argentina, Bolivia, Brazilia, Chili, Columbia, Cuba, Paraguay, Peru și Uruguay, bineînțeles și gazetari dela noi, cari suntem singura mlădiță latină în răsăritul Europei.

Ziaristii latini s'au întâlnit acum în a șasea mare adunare a lor, să închege între dânșii legături trainice, ca unii cari au în vinele lor picături de acelaș sânge străbun, care a stăpânit lumea. La București, cu adevărat acestea legături s'au și făcut mai puternice, făgăduind cu toții să apere interesele țărilor și ale popoarelor latine.

După adunare, gazetarii străini au fost plimbați prin mai multe orașe și ținuturi, ca să ne cunoască țara.

Schimbări de prefecți.

Se vestise mai pela începutul verii, că în toamna aceasta Guvernul va face o revizie în lista prefecților de județe din toată țara, dintre cari mulți vor fi înlocuiți cu alții. Telegramele dela București spun, că revizia s'a și început și că, până acum, în Ardeal au fost schimbați cu alții, prefecții din județele Turda și Cluj. Poatecă tot în legătură cu schimbarea prefecților a sosit, pe la mijlocul săptămânii, în Ardeal, d. Franasovici, secretar de stat la interne.

De unde dragostea lordului Rothermere pentru Unguri?

Vestitul lord Rothermere, cel care moare de dragul pintenilor ungurești, cică a fost prins cu mâța în sac. O mare gazetă dela Paris arată, cum dumnealui, marele prieten al Ungurilor, lucrează pentru chilipir. Treaba stă așa, că Ungurii au încheiat de curând cu Englezii, un contract de împrumut despre 72 milioane coroane în aur. Cu acești bani ei vreau să facă o mare uzină electrică pentru Budapesta și pentru căile ferate. În înțelesul contractului de împrumut, Ungurii nu vor primi însă bani, ci mașini pentru noua uzină. De asemenea mașini Ungurii nu ar avea lipsă, căci ei au la Budapesta fabrici foarte mari și vestite pentru mașini electrice, așa că n-ar fi siliți să le ceară dela Englezi. Dar atunci ce fac Englezii cu marfa lor? Cine să le-o cumpere? Ungurii și-au zis: le-o cumpărăm noi și ne luăm în grumazi o datorie cât de mare, numai să ne sprijinească în dorințele noastre după Ardeal și după alte ținuturi cari au fost odată ale Ungariei.

Englezii, ca nește negustori ce sunt,

s'au lăsat admeniți de târg și numai decât lordul Rothermere s'a apucat de trimbițat în lume, că se întâmplă mare prepestenie în lume, dacă nu se strică contractele de pace, care i-au „neindreptătit” pe Unguri... Chiar un socialist ungar din Budapesta spune, că împrumutul unguresc de 72 milioane coroane aur din Anglia, este o răsplată pentru dragostea marelui apărător unguresc Rothermere... Va să zică, domnu' Roademere nu-i decât un vânător de chilipiruri! Halal să-i fie...

Pătimește ca Mântuitorul.

— Terezia Neumann din Konnersreuth (Germania) în fiecare Vinere asudă lacrimi de sânge, i-se găuresc mânil și picioarele. îi este sete și în sfârșit pare că moare, asemenea lui Isus. — Ce ne povestește un preot despre această fată minunată.

Lumea întreagă urmărește cu o vădită mirare și compătimire ceea ce se întâmplă Vinere de Vinere în orașelul Konnersreuth din Germania.

Trăiește adevărat acolo o fată de 27 ani, cu numele Terezia Neumann, foarte credincioasă, nespuse de bună și de cucernică, care din fragedă copilărie s'a adâncit mult în viața Mântuitorului nostru Isus Hristos și care cu atâta durere și compătimire a urmărit în totdeauna înfricoșata patimă a dulcelui Isus, încât în vremea din urmă a început să nu mai mănec, ci tot numai la patimile Mântuitorului să se gândească, iară într'una din Vinerile trecute a început să sufere ea însăși toate patimele Domnului.

Iată cum ne descrie preotul catolic Fink din Germania patimele fetei acesteia:

În fiecare Vinere Terezia Neumann pare a fi dusă cu duhul la Ierusalim și a privi acolo și a împărtăși totdeauna patimile dulcelui nostru Răscumpărător.

Am cerut deci și eu, dela parohul bisericii din Konnersreuth, să mă lase să văd suferințele Tereziei Neumann. O mulțime nespuse de mare de oameni cerea acelaș lucru și se așezase în trei șiruri lungi în curtea casei parohiale. Zeci de jandarmi țineau ordinea. Parohul mă primește bucuros și îmi spune că Terezia pătinește dela 12 ore și 15 minute noaptea. Am pătruns și eu în lanțul de oameni și împreună am tot înaintat pas de pas, așa că după o jumătate de oră am ajuns în sfârșit la patul ei.

Lacrămi de sânge.

Ceea ce am văzut, era sguduitor. De Joi seara fata nu mai era de recunoscut. Din fata veselă și sglobie de mai înainte, ea se făcuse un înfiorător chip de pătimire. Sta pe pat, galbenă, cu brațele întinse în lungul trupului. Semnele și ranele dela mâni erau roșii și proaspete. Din ochi îi curgea sânge, în două șiroaie; se închege pe obraji sau picura pe cămașă. Pe cap avea o năframă albă, stropită și aceasta cu sânge. Pe partea stângă a pieptului o pată mare de sânge. Fața ei exprima

Vânturi cumplite în America.

În cea din urmă zi a lui Septemvrie un vânt cumplit a făcut groaznice pustiiri în America de Miazănoapte. Napasta s'a abătut mai cu seamă asupra orașului St. Luis. O volbură ne mai pomenită a măturat străzile în adevăratul înțeles al cuvântului, ridicând oamenii în slavă și izbindu-i apoi de coperișele caselor. Îndată după volbură a urmat rupere de nori, care a înecat în câteva clipe ulițele și piețele. Palate mari au fost descoperite și stricate, ca de cutremur. Foarte mulți oameni au fost îngropați de ruinele caselor. Încă în seara aceleiași zile au fost numărați 70 de morți, iar numărul răniților nici nu se poate socoti. Un spital de femei s'a prăbușit de uragan, omorînd o mulțime de femei lăuze, cu copii cu tot.

Pagubele, numai în orașul St. Luis, se urcă la șaptezeci milioane de dolari, ceea ce în bani românești face o grozăvie.

o durere grozavă, durerea unei torturi groaznice. Și ea tăcea, nu se văieta.

Ce spun oamenii de știință.

Nu ne-am oprit decât un minut în fața patului, dar icoana sguduitoare ni-s'a întipărit neperitor în toate simțurile noastre. Înmărmuriți, aproape muți și palizi, ca și Terezia, se întorceau oamenii în stradă. În liniștea dela biserică am căutat să-mi dau seamă de ceea ce văzusem.

În urmă m'am amestecat și eu între mulții ziaristi, medici, preoți cari erau de față și am început a vorbi despre cele văzute. Printre alții se aflau acolo: medicii vestiți dr. Stoll din Hamburg, dr. Gorbach din Olanda, profesorul universitar dr. Götter din München, un profesor universitar din New-York, doamne și domni din cercurile medicale din București. Toți au fost de părerea, că aici nu poate fi vorba decât de un fapt extraordinar de serios. În nici un caz nu poate fi vorba de o prefăcătorie. Noi de acestea nu am mai văzut. Dr. Stoll din Hamburg a spus: „Din punct de vedere medical lucrul acesta este de neînțeles”. Când o doamnă din București, soția unui medic de nervi, a spus, că la Terezia Neumann ar fi un caz de o extraordinară nervozitate, dr. Stoll a răspuns: „Eu nu o văd de loc nervoasă. Multe femei din vremea noastră sunt cu mult mai nervoase decât ea”.

Sfânta Cuminecatură.

Dela dr. Gorbach și dr. Götter, cari stătuseră în camera Tereziei încă de dimineață, am aflat următoarele:

„La ora 6 Terezia a fost cuminecată de către preotul Naber. Ea ședea ridicată în pat, întinzând mâinile, ca și cum ar fi cerut ceva. Din ochi îi curgeau șiroaie de sânge. Fața îi era ca a unei copile. Din când în când ofta încet. La rugăciunea dinaintea cuminecării a deschis ochii. Când preotul a spus de trei ori: „Doamne nu sunt vrednic să vii sub acoperământul meu, ci zi numai cu cuvântul, și se va vindeca sufletul meu”, a zis și ea după preotul încet și cu mare greutate. Cuminecătura a primit-o ca de obicei. Când preotul a întrebat-o dacă

a înghițit, ea a răspuns: „Da”, și a căzut pe perne, pe spate, continuând să spună rugăciunea după preot, ca un copil greu bolnav. Atunci încă nu se observa sânge pe cap. După o oră însă, năframa a început a se roși în partea stângă. Când am intrat eu, năframa era, cum am spus mai sus, roșie de sânge, și de o parte și de alta.

Țintuirea pe cruce.

Către ora 12 mă aflam cu alți domni din nou în locuința parohului. Înfașurarea Tereziei devenise și mai înfiorătoare. Mă gândisem să rămân în cameră până trece peste chinurile cele grozave, cari țin de obicei până la 1 noaptea. După 5 minute însă n'am mai putut suferi. Și ceilalți au plecat mai înainte, cu toate că altfel își făcură planurile. Au plecat cu toții foarte întristați. N'am văzut să fi rămas acolo decât unul singur.

Când am intrat noi, Terezia mișca mâinile ca de o grozavă durere, deschidea ochii mari și mișca din buze. Îți făcea impresia, ca și când ea s'ar ruga de cineva, sau ca și când ar voi să-l ferească de ceva rău. După un minut de așteptare, ea s'a întors dintr'odată foarte înspăimântată, cu ochii în jos, cu fața la o parte, întinzând mâinile, ca și când ar fi voit să se apere, și strâmbând gura par'că ar fi voit să dea un țipet de durere.

După altă clipă a mișcat mâinile, îndoind degetele înăuntru. Preotul Naber a spus: „Acum vede țintuirea lui Isus”. Și în vremea aceasta curgea mereu sânge din ochi pe obraji cojiți, iar petele de pe năframă se lăteau din ce în ce mai mult. Din ranele dela mâni nu ieșea sânge, cu toatăcă păreau așa de roșii pe mâinile albe ca marmora.

Setea.

Când am ieșit în curte, aproape că nu mai puteam răsufla. Durerea a fost pentru mine cu atât mai mare, cu cât lângă pat și alături de mine, stătea și mama Tereziei, gemând de durere în fața chinurilor fetei sale.

După o jumătate de ceas am intrat pentru a treia oră în camera Tereziei. Toată durerea ei părea acum întrunită într'o mare sete. Ea scotea limba, ca unul căruia îi este uscat gâtul de setea cea mare, o ducea dela o încheitură a gurii la alta, căutând o gustare răcoritoare. Aproape că nici nu te puteai uita la ea. Preotul Naber iar zise: „Acum e la setea lui Isus”. Eu am întrebat: „Cât mai ține asta?” Parohul răspunse: „Încă vreo câteva minute și apoi cade dintr'odată iar în perini ca și moartă.

Dar văzusem destul”

Aici se găta istorisirea preotului. Iar noi rămănem uimiți de faptul acesta, pe care însă îl întăresc toate ziarele lumii.

În viața sfinților ni-se povestesc multe întâmplările de acestea, când unii sfinți așa de mult s'au gândit la patimile Domnului, încât la urmă li-s'au făcut pe trupurile lor aceleași rane pe cari le-a purtat Isus. Așa a fost de pildă sfântul Francisc de Assisi, al cărui jubileu s'a serbat anul trecut. Dar cazul Tereziei Neumann este necunoscut încă, pentru că ea pătimizește numai Vinerea, iar Sâmbăta se adâncește într'un somn lung și binefăcător, după care iarăși este sănătoasă ca mai înainte, până Joia, când începe iarăși să se pregătească de patimi.

Nu putem zice alta, decât: „Minunat ești Doamne întru sfinții tăi!”

Hindenburg de 80 ani. Intreagă Germania a sărbătorit cu mare însuflețire împlinirea alor 80 de ani de viață a vestitului general Hindenburg, președintele republicii germane.

Regele Bulgariei la București. Ziarele mari aduc știrea că Regele Boris al Bulgariei va cerceta, încă în toamna anului acestuia, capitala țării noastre, Bucureștii.

Regimentul 91 de infanterie din Alba-Iulia în întoarcere dela manevrele de toamnă, a cantonat Miercuri în 5 Octombrie la Blaj. Spre ceasurile amiezii, trupele s'au așezat în careu, în piața lui Inocențiu Micu, în fața Catedralei, unde s'au împărțit premii acelor soldați, cari s'au dovedit cu ocazia manevrelor mai isteți în tragere la țintă, patrulare, telegrafie și alte servicii. Regimentul a fost laudat de atfel și prin ordin de zi, *pe divizie*, pentru bravura și vânoșia feciorilor. La urmă d. Colonel *Gregoriu*, comandantul Regimentului, le-a ținut soldaților o cuvântare foarte frumoasă și cuminte, cu sfaturi pentru cei cari se despart de casarmă și pleacă la vetrele lor. Bravul Regiment dela Alba-Iulia și ofițerii săi, au făcut asupra publicului dela Blaj, cea mai bună impresie.

Di Vintilă Brătianu vrea să scadă dările. Se vede că în sfârșit am ajuns acolo, că dl. ministru de finanțe s'a convins că plătim prea multe și prea mari dări. Cetim adevărat în gazetele mari dela București că dl. ministru de finanțe Vintilă Brătianu a făgăduit că va mai scădea din cele dări. Vom vedea.

Ajutorarea Moșilor. Cinci miniștri au fost zilele trecute la Brad, și au ascultat plângerile moșilor. Toți le-au făgăduit marea cu sarea. Nădăduim, că moșii vor fi deci bărați acum ajutamați.

Cincizeci de călători jefuiți. În ziua de 27 Septembrie cinci hoți înarmați cu carabine au oprit toate căruțele și trăsurile lângă pădurea dela Coverca depe șoseaua Târgu Neamț-Pășcani, jefuind pe rând peste 50 călători. După ce i-au jefuit i-au așezat unul lângă altul, cu fața la pământ, legându-le mâinile la spate, cu frânghiuțe, și ținându-i legați până în ziua următoare, la ora 4 dimineața. Ca să nu poată fi prinși, au legat toate firele telegrafice și telefonice la un loc.

Căruțele le-au așezat una lângă alta, față în față, umplând toată șoseaua.

Pe o călătoare au siluit-o chiar în fața bărbatului și copilului ei și a tuturor celor prinși și legați, și încă toți 5 tâlharii pe rând. Până acum n'au fost prinși.

S'a furat un pod. Podul care leagă comuna Podul Iloaiei cu Larga, jud. Iași, a fost furat. Jandarmii caută după hoți.

Pentru o palmă dată unui avocat — trei zile închisoare. În ziua de 12 Iulie a anului acestuia a intrat în cancelaria președintelui avocaților din județul Cluj, Dr. Ioan Suci, avocatul Dr. N. Muică și a cerut să-i dea ceva scrisori. Dl. președinte Dr. Suci, fostul fruntaș al partidului național de pe vremea Ungurilor, este însă om cam nervos, sucaș cum i-ar zice Românul. S'a repezit deci la dl. avocat Dr. N. Muică și, în loc de scrisori, i-a dat o palmă sdravănă.

Dr. N. Muică l-a părțit la tribunalul Cluj, care l-a pedepsit pe Dr. I. Suci cu trei zile închisoare și 10.000 lei amendă. Totdeodată însă, luând în socotină firea nervoasă și bătrâ-

neța părâtului, i-a suspendat pedeapsa pe trei ani, ceea ce înseamnă, că intrucât trei ani de zile nu va mai săvârși nici o faptă vrednică de pedeapsă, nu-și va plini pedeapsa. Intrucât însă în acești ani ar săvârși o astfel de faptă și ar fi părțit, va trebui să-și plinească mai întâi pedeapsa de mai înainte și apoi și pedeapsa a doua.

Insemnăm la răboj că dl. Ioan Suci a fost dintre cei dinți cari l-au părăsit pe dl. Maniu între împrejurările cele mai grele, și s'a înscris în alt partid.

Statul dă burse și pentru liceul din Blaj. Până bine de curând statul nu voia să dea burse (stipendii, ajutoare în bani) elevilor cari cercetează liceul de băieți din Blaj. Cu mare greu a dat 10 burse ptru 650 elevi. Zilele trecute a sosit dela ministerul instrucțiunii o scrisoare la direcțiunea liceului de băieți, în care i-se aduce la cunoștință, că ministerul instrucțiunii a mai dat încă 20 burse, de câte 600 lei lunar, celor mai buni elevi dela liceul de băieți din Blaj. Astfel de aici înainte vor fi 30 de burse de ale statului la liceul de băieți.

O pădure din Covurlui în flăcări. Un puternic foc a pustiit pădurile statului din comuna Vasele, jud. Covurlui. Focul s'a aprins din lenea copiilor Ion Dănilă și Gheorghe Dumitrescu, cari după ce au copt porumb (cucuruz), nu au stins focul. Flăcările au mistuit peste 30 hectare de pădure.

Sergenti de oraș hoți. La Iași de o vreme încoace răufăcători au deschis, cu chei false, prăvăliile mai multor negustori. Făcându-se cercetare, s'a descoperit, că hoții sunt patru sergenți de stradă, cari aveau datorința să păzească orașul de hoți.

Omul fără mâni dela Praga. La Praga trăiește un tânăr cu numele Fr. Filip, care s'a născut fără mâni, dar el se folosește de picioare ca de mâni și știe mâna însuși automobilul, știe scrie, și încă foarte frumos, cu piciorul drept, știe scrie la mașină, își știe aprinde țigareta știe mânca, bea, este tâmplar, sculptor și desemnator. De curând l-au fotografat pentru cinematograf, așa că toată lumea îl va putea vedea cum lucrează cu picioarele și ce lucruri frumoase face.

Vrăjitoare judecată la temniță. Curtea de apel din Iași a judecat zilele trecute pe vrăjitoarea Elena Furcu la o lună închisoare, pentru că, printre altele multe a luat dela comerciantul Ioan Megalopol o mare sumă de bani, pentru ca prin farmece să-i atragă cumpărători în prăvălie, iar dela tinărul ieșean Vasile Melinte tot pe atâția bani, pentru a face ca acesta să fie iubit de aleasa inimii.

Schimbări în mersul trenurilor. Pe ziua de 15 Octombrie mersul trenurilor personale va fi schimbat simțitor. Vom da și noi la vremea sa sosirea cea după mersul nou al trenurilor cari trec prin gara Blaj.

Comuniști judecați la moarte. Tribunalul din Filipopol (Bulgaria) a judecat la moarte 9 comuniști, cari au făcut atentate împotriva siguranței statului.

Catolicii unguri din Ardeal jură că-și vor susține școlile. Săptămâna trecută s'a ținut la Miercurea Ciucului congresul catolicilor unguri din Ardeal. La acest congres zece mii de catolici unguri, în frunte cu episcopul Majláth dela Alba-Iulia, au jurat, că nici morți nu-și vor părăsi școlile lor confesionale.

Dacă dl. ministru Angheliescu nu ar fi năcăjit atât de mult școlile confesionale din țară, poate că astăzi nu ajungea lucrul.

până acolo. Ungurii s'ar fi împăcat cu starea din România. Dar toate guvernele românești dela unire încoace, tot împotriva școlilor confessionale au luerat, și astfel i-au inverșunat pe Unguri într'atăta, încât 10.000 de inși să joară că nici morți nu-și vor părăsi școlile confessionale, întocmai cum jurasem noi, la 1908, la Alba-Iulia, împotriva legii lui Apponyi.

Păianjenul arată cum e vremea. Un bun arătător de vreme este păianjenul. Și anume dacă păianjenul țese fire scurte și încet, va fi ploaie și vreme rea. Când păianjenul țese fire lungi, va fi vreme frumoasă.

Când păianjenul stă nemișcat, e semn de vreme rea. Dacă pe ploaie începe să țese, înseamnă, că vremea se va îndrepta.

O găină ouătoare. În orașul Ottacoa din Canada, în săptămânile trecute s'a ținut o mare expoziție de tot felul de pasări. La această expoziție s'a putut vedea o găină, despre care se spune, că e cea mai mare ouătoare din lume. Ea ouă pe an 351 de ouă. E asigurată la o societate de asigurare pentru suma de 10.000 dolari. Vizitatorii nu pot s'o vadă numai dacă plătesc o anumită taxă de intrare.

O buruiană care te întinereste. Prin India se găsește o buruiană numită *lucutate*. Animalele care se hrănesc cu aceasta buruiană, trăiesc mai mult și sunt tot-deauna tinere. Elefanții cari petrec liberi, prin păduri, trăiesc mai mult decât elefanții ținuți în prinsoare. Cauza este că elefanții liberi, se hrănesc cu *lucutate*. Un elefant bătrân, ținut în prinsoare într'un oraș din India, hrănindu-se mai multă vreme cu poame de *lucutate*, și-a căpătat din nou puterile tinereții. Asemenea s'au făcut încercări și cu un papagal bătrân, care, mâncând poame de *lucutate*, a întinerit cum se cade. Tot în India s'au făcut încercări de întinerire și cu oamenii, și au reușit minunat. Oamenii hrăniți cu poame de *lucutate* toți s'au impuțernicit și au întinerit, parcă ar fi în vârstă de 20—25 ani.

Ce bine ar fi să se aducă buruiana aceasta și pe la noi. Câți bătrâni nu s'ar hrăni cu *lucutate*, numai să-și mai capete odată puterile și vînjoșia tinereții.

Cel mai înalt pod din lume, se construiește în America, peste râul Hudson. Picioarele podului sunt înalte de 225 metri dela fața apei. Înălțimea acestui pod întrece cea mai înaltă casă din New-York, care are 55 de etaje.

Peste acest pod trec două linii ferate una deasupra celeilalte la depărtare de 32, metri.

Pe sub pod pot trece celea mai înalte vapoare.

Prețul acestui pod este de 75 milioane dolari.

Pescuitul din anul acesta. Dela începutul anului și până acum s'au pescuit în bălțile Statului, cu totul 11 milioane 580 mii kg. pește. Încasările totale ale Statului numai din pește sunt de 75 milioane 277 mii lei.

Dela 15 Septembrie s'a început pescuitul cu năvoadele în toate bălțile Statului, și se năvăduiește ca până la 31 Decembrie 1927 încasările să treacă peste 100 milioane lei.

De aici se poate vedea ce mare bogăție a țării noastre sunt peștii.

Starea semănăturilor. Dela ministerul de agricultură se dă de știre, că din cauza căldurilor prea mari, atât arăturile, cât și însemînțările de toamnă, peste tot locul se fac cu mare greutate. În schimb căldurile ajută mult la cocerea porumbului.

În partea de miază noapte a Moldovei și a Basarabiei precum și în Bucovina, însemînțările de toamnă se fac destul de bine, vremea fiind mai potrivită.

Mâncăți poame. Poamele sunt foarte folositoare sănătății. Trebuie însă totdeauna să se mănânce cu măsură și după masă. Strugurii se pot mânca și dimineața înainte de mâncare.

Merele și perele pe cari le mâncăm trebuie să fie bine coapte. Le curățim de coajă și de părțile găunoase și așa le mâncăm. Merele și perele, mâncate cu măsură, curăță sângele, întăresc și înviorază corpul. Dau vigoare celor tineri și întineresc pe cei bătrâni. Poamele frumoase le culegem totdeauna cu mână. Acestea poame le putem păstra și peste iarnă.

Poamele mai rele, le tăiem felii și le uscăm la soare, după aceea le punem în săculețe curate și bine legate la gură, și le păstrăm într'un loc uscat. Din acestea fierbem iarna zeamă foarte gustoasă, pe care o poate mânca cu plăcere ori și cine.

Oțetul.

Multe mâncări se pregătesc cu oțet. Păstrarea unor verdețuri și cărnuri se face cu oțet. Murăturile, castraveții, peștii și altele se păstrează cu oțet.

Oțetul se fabrică din spirt, vin, bere, și altele.

La munte se face din borhotul de prune.

Pe unde sunt vii se pregătește din vin sau din tescovina. La orașe se pregătește din esență de oțet, care nu e altceva decât spirtul ce se capătă prin fierbere.

Unii crișmari de pe sate încă pregătesc oțet din scursura rămășițelor din păharele pe cari le-au întrebuițat cei cari au beut în crișmă. Acest oțet însă e rău și stricăcios.

Cel mai bun oțet este cel de vin. Acesta e foarte gustos și cuprinde aceleași materii pe cari le cuprinde vinul, cu acea deosebire, că spirtul din vin aici e schimbat în oțet.

Oțetul de vin e mai bun chiar și decât oțetul din esență, pe care îl întrebuițează orașenii.

Boștina ce se întrebuițează la pregătirea rachiului, s'ar putea întrebuițea numai la fabricarea oțetului. Rachiul și așa e stricăcios, iar oțetul e folositor și fiind oțet de ajuns, s'ar putea îndestuli toți și sătenii și orașenii, cari n'ar mai fi siliți să cumpere oțetul rău al crișmarilor, nici să pregătească oțet din esențe.

Vinurile rele încă se pot schimba în oțet. E drept că legea oprește să se fabrice sub acelaș coperiș și vin și oțet. Totuși pentru fabricarea oțetului din vinuri rele, se poate alege anume un loc. Mai ușor se poate face aceasta prin cooperative, cari în cazul când s'ar fabrica mult oțet, s'ar îngriji și de vinderea lui.

Ioan Stepan. — Am primit 300 Lei din cari am trecut restanța de Lei 63, pe 1925, pe 1926 Lei 150, iar restul de 87 Lei pe 1927. Mai aveți de plătit până la 31 Dec. 1927 încă Lei 93.

Aurel Cergădean. — Din suma de 200 Lei am trecut restanța de pe 1927 Lei 90, iar pe 1915 Lei 110. Mai aveți o restanță de 240 lei.

Aron Rusu. — Din banii trimiși am trecut Lei 150 pe 1927 până 31 Decembrie, iar pe 1928 Lei 80.

Dumitru Varga. — Am primit prin Teodor Husariu Lei 300, abonamentul pe 1926 și pe 1927 până la 31 Decembrie.

Ioan Crașovan Iancabid. — Am primit 100 dinari cari i-am socotit în abonamentul dlor Florea Idvorean și Teodor Ocolicean. În nr. 38 al gazetei noastre din greșeală am scris numai 10 dinari.

Sabou Ioan. — Am primit Lei 45. Abonamentul plătit până la 31 Decembrie 1927.

Iosif Marian — Din suma de 180 lei primită în 3 Octombrie, am trecut restanță pe 1926 120 lei, iar 60 Lei pe 1927. Până la 31 Decembrie 1927 mai aveți de plătit încă Lei 120

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că cârciuma comunală din comuna Cergăul Mic se arendează prin licitație publică în ziua de 15 Noiembrie 1927 la ora 10 a. m.

Termenul arendării este 3 ani; începe la 1 Ianuarie 1928 și se termină la 31 Decembrie 1930.

Prețul de strigare este 3000 Lei, din cari se va depune ca vadiu 10%.

Licitația va avea loc la primăria comunală din Cergăul Mic și se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Condițiuni mai detaliate se pot vedea în orele oficioase la primăria comunală.

Cergăul Mic, 20 Septembrie 1927.

Notar:
Cornel Tutelea

Primar:
Costică Sechel

No. 948/1927.

(385) 1-1

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1654, 1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Dr. Bela Daniel repr. prin avocatul Dr. Bela Daniel pentru încasarea creanței de 3124 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 25 Octombrie 1927 orele 10 a. m. la fața locului în com. Bucurdea grănoasă. No. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Coșer, pendulă și mașină de cusut în valoare de 8600 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 29/IX, 1927.

NICULAE BACIU
portărel.

O brașă care până acum nu a fost în Blaj

Iosif Székely

măestru văpsitor, lustritor de trăsuri și tapițier. Se află în Blaj, strada Prințul Carol Nr. 52.

Prețuri moderate.

Bog Onoratal public de binevoitorul sprijin

No. 760 1927.

Publicație de licitație.

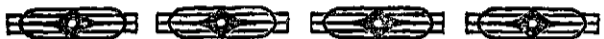
Subsemnotul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 775 1924 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantei „Casa de Economie S. P. A” repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 2700 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 18 Octombrie 1927 orele 11 a. m. la fața locului în comuna Lupu No. unde se vor vinde prin licitație publică și anume: Buți, cotețe, șură și altele în valoare de 16050 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 21 Septembrie 1927.

NICULAE BACIU
portărel.

(382) 1—1

No. 1060/1927

Gea mai mare eroare!

Ar fi din partea oricărui, care nu ar cerceta la Blaj magazinul

Ștefan Nyerges

unde se vând cu mari reduceri de prețuri: Jerseuri, ultimele noutăți de modele pentru Dni, Dne și copii, Ciorăpării, Ștofe de haine, șifoane pentru albituri fine, danteluri, ecrii, brodării. Sada pentru costume naționale precum și toate firele de sârmă, arniciuri și altele.

Mare depozit de bumbăcărie.

Coloniale: Cafele, ciaturi, orezuri, sardele, bomboane, licheruri, romuri și tot felul de ape minerale.

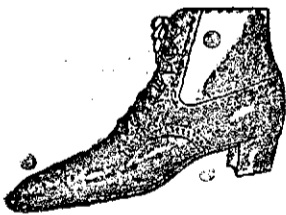
La dorință se trimit gratuit *prețcurenturi.*

(360) 6—?

Nicolae Baciu

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(366) 5—?

Țărani!

Sămănați-vă grâul cu îngrășământul Chemic (gunoi artificial) ca se aveți roadă bună. De vânzare la firma

Ștefan Nyerges Blaj.

(392) 1—?

1—1 (393)

Publicație.

Din încredințarea băncii „PATRIA” S. A. Blaj prin aceasta îmi iau voie a aduce la cunoștință, că **se va închiria cu începerea zilei de 1 Ianuarie 1927, Hotelul și Restaurantul „Central din Blaj** (fost până acum închiriat Dnei Handrea) **pe un timp de 6 ani.**

Reflectanții vor înainta *ofertele*, în plicuri închise, *până cel mai târziu în 15 Oct. 1927*, la direcțiunea Băncii.

Condițiunile specificate se pot vedea la birourile băncii în orele oficiale. *Blaj*, la 21 Septembrie 1927.

Dr. Zaharia Boila, avocat.

Nr. 454/1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G 2282—1927. a judecătorei de ocol Blaj în favorul reclamantei Cucerzan Paraschiva repr. prin avocatul Dr. Ioan B. anu din Blaj pentru încasarea creanței de 3000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 15 Octombrie 1927 orele

10 a m. la fața locului în com. Blaj (spre Petri-sat). No. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: Un cal și căruță în valoare de 7000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 17 Octombrie 1927.

(383) 1—1 NICULAE BACIU portărel.

Cooperativa**„AJUTORUL”
Blaj**

Ajută pe membrii ei și chiar și pe cei ce nu sunt membri prin aceea că vinde mărfurile cu prețul cel mai scăzut.

Tot odată aducem la cunoștință Onor. clientelă că ne-au sosit mari transporturi de mărfuri coloniale: cafele, orezuri, sardine, făină de Bănat, ciorărie și alte diferite mărfuri.

Căutăm un ucenic din familie bună spre imediată angajare.

Serviciu prompt!

2—5 (390)

Calendarul dela Blaj pe 1928.

Cetitorii și prietiniil gazetei noastre să știe, că și în acest an scoatem „Calendarul dela Blaj” cel atât de iubit și de căutat în anii de până acum.

Calendarul dela Blaj, pe care îl tipărește gazeta noastră, este cunoscut astăzi în tot Ardealul. El a fost primit cu cea mai mare plăcere, atât de preoți cât și de cetitorii din popor. Toți cari l-au avut, îl așteaptă și de data acesta cu cea mai mare nerăbdare.

Vestim deci pe toți iubitorii Calendarului dela Blaj, că mult doritul lor prieten și sfătuitor se află la tipar, încă din vară, și va fi gata de drum încurând. Prin urmare, nimenea dintre cetitorii și cunoșcuții noștri, să nu aștepte, nici să nu-și cumpere alt calendar, decât pe cel dela Blaj.

Calendarul din anul acesta va fi și mai frumos și mai bogat decât cel din anul trecut. Vom avea iarăș două feluri de calendare, unul mai mare, cu șematism, pentru preoți și cărturari, și altul mai ieftin pentru popor, deopotrivă de frumoase și de interesante amândouă.

Prețurile calendarelor vor fi tot celea din anul trecut:

Calendarul popular Lei 20.

Calendarul preoțesc Lei 35.

Comandele de calendare se pot face de pe acum, cu atât mai vârtos, că și anul trecut, comandele cari au sosit mai târziu, au rămas fără calendare. Prin Noembrie toate se trecuseră. Comandele se pot face mai ușor prin Dnii preoți sau cantori, cari adună banii și numele doritorilor. Calendarele le trimitem atunci pe un singur nume, cu cheltueli de postă mai puține.

După 10 calendare plătite înainte sau cu ramburs, dăm 1 Calendar popular în cinste, iar posta o plătește cumpărătorul. La 20 calendare, dăm gratuit 1 Calendar preoțesc.

ABONAȚII GAZETEI NOASTRE

capătă calendarele mai ieftin. Pentru abonați:

Un calendar popular 17 lei, luat în mână dela cancelaria gazetei.

Cine dintre abonații noștri ne trimite cu mandat postal pe înainte 19 Lei, primește calendarul acasă, cu posta plătită, fără recomandatie.

Această înlesnire se face însă numai acelor abonați, cari au plătit abonamentul la gazetă pe întreg anul 1927.